

Jerozolima odcięta od świata

Rok XIII. Nr. 248

SOSNOWIEC, sobota 10 września 1938 roku.

C numeru 10 groszy

CENY OGŁOSZEŃ

za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drobne ogłoszenia po 10 groszy dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wynosi 1 miesiąc 2.-
KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
sw. Anny 12
P.K.

ODDZIAŁY:

K I E L C E. Wesola 7 tel. 13-78; B E D Z I N, Małachowskiego Nr. 21, D A B R O W A, Sobieskiego 7 i Królów Jadwigi (róg Narutowicza); Z A W I E R C I E, ul. 3-go Maja 5. tel. 97; C Z E L A D Z Bytomska 31; G R O D Z I E C, ul. Legionów tel. 7-19-66.

Odpreżenie polityczne w Czechosłowacji Ostateczne ustępowanie rządu praskiego

PRAGA, 9.9. Mimo ostatniej zająć w Morawskiej Ostrawie oraz innych mniejszych miejscowościach w Czechosłowacji, daje się zauważyć małe odpreżenie w sytuacji politycznej.

Jak słyhać rząd czechosłowacki jest skłonny przeprowadzić szczegółowe badania w sprawie tych zająć i ukarać winnych.

W tutejszych kołach politycznych wielkie zainteresowanie wzbudza już trzecia mowa prez. dr. Benesza, którą wygłosi on o godz. 17.30. Mowa ta transmitowana będzie przez radio praskie. Prez. Benesz przemówi po czesku i po niemiecku.

Premier Hodža przeprowadził dzisiaj rozmowę z posłem Kundtem, podczas której poruszano sprawę zająć w Morawskiej Ostrawie.

Premier Hodža przyjął również posła francuskiego Delacroix który zapewnił go, że stanowisko Francji i Anglii w sprawie sudeckiej nie uległo zmianie.

W związku z nowym planem rządu praskiego informują, że najgłówniej sze punkty tego planu dotyczą zasady równouprawnienia języków niemieckiego, węgierskiego i polskiego z czeskim i słowackim oraz pożyczki w wysokości 700 milionów koron czeskich dla rejonu niemieckiego.

PRAGA, 9.9. Minister Bechyně

w rozmowie z przedstawicielem redakcji „Lidove Noviny“ oświadczył m. in. co następuje: Rząd praski nie może w swych koncesjach posunąć się już ani o jeden milimetr dalej. Jest zresztą rzeczą powszechnie wiadomą, że rząd czechosłowacki wysunął ostatni swój plan wyłącznie pod presją jednych z zaprzyjaźnionych państw zagranic

cznych. Jest to jednak już ostateczna granica koncesyj.

Mogę z całym naciskiem podkreślić, że jestem szczerym i uczciwym zwolennikiem utrzymania pokoju i porozumienia z Niemcami. Znając pełną dojrzałość narodu czechosłowackiego, mogę zapewnić, że naród ten wraz z rządem swym pragnie uczciwie i szczerze porozumienia z mniejszościami. O ile przedstawiciele Niemców przyjmą nasz plan, spodziewać się możemy, że dojdzie do zawarcia pokoju narodowościowego. Spodziewamy się jednak i mamy prawo tego się domagać, by nareszcie zaniechano terroru partyjnego, bojkotu politycznego oraz uprawiania propagandy antypaństwowej i roboty nielegalnej na terenie republiki. Tylko w takiej bowiem atmosferze można będzie zrealizować postulat równouprawnienia wszystkich obywateli republiki.

s. + p.

Rozalia z Kornetów KOSSKOWA

OBYWATELKA M. SOSNOWCA, ŻONA EMERYTA P. K. P. OPATRZONA ŚW. SAKRAMENTAMI PO DŁUGICH I CIĘŻKICH CIERPIENIACH ZMARŁA DNIA 8 WRZEŚNIA 1938 R., PRZEŻYWSZY LAT 65.

Wyprawdzenie drogiej nam zwłok z domu żałoby przy ul. Naftowej Nr. 17 w Sosnowcu do kościoła parafialnego Wnieb. NMP. w Sosnowcu nabożeństwo nastąpi dnia 10 września 1938 r. o godzinie 8 rano, na miejscowy cmentarz z kościoła tegoż dnia o godzinie 4ej po południu.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim smutku

MAŻ, SYNOWIE, SYNOWE, WNUCZKI I WNUKI

Obóz wojenny na pograniczu francusko-niemieckim

PARYŻ, 9.9. Od chwili powiększenia załogi 1. zw. „linii Maginota“ na pograniczu francusko-niemieckim cały ten teren zamiecił się w wielki obóz wojenny. Wszystkie drogi publiczne w strefie nadreńskiej pilnowane są przez gęste

patrole wojskowe. Oddziałom wojskowym nie wolno opuszczać koszar i baraków wojskowych. Krążą pogłoski, że rząd francuski zamierza również powołać do służby rezerwy lotniczej.

Prawo ma służyć dobru narodu Oświadczenie Marszałka E. Smigłego-Rydzia

W numerze 17 „Przeglądu Notarialnego“, centralnego organu notariatu polskiego, ukazało się następującej treści oświadczenie Marszałka Smigłego-Rydzia, skierowane do prawnictwa polskiego (tytułem podziękowania za dar na F. O. N. którego uroczyste wręczenie armii w po-

staci 6-ciu óztał przeciwlotniczych odbyło się w dniu 22 maja 1938 r.

„Zdając sobie sprawę z możliwością wpadnięcia w sprzeczność z definicjami prawniczymi, pozwalam sobie wypowowiedzieć przekonanie, że wykonywanie i przestrzeganie prawa nie mają na ce-

lu osiągnięcia jakiejś idealnej sprawy dliwoci — lecz tej sprawiedliwości, która dla danego środowiska, w danej epoce jest potrzebna i celowa.

Prawodawstwo więc i wykonywanie prawa kierują się postulatami dobra ogólnego, będącego nie jakąś abstrakcją, ale konkretem, związanym z kulturalnymi, ustrojowymi i historycznymi warunkami życia danego środowiska.

Zołnierz służy temuż samemu dobru ogólnemu na właściwym sobie odcinku — broniąc ojczyzny i nie dopuszczając do narządzenia prawa obcego na terytorium prawa rodzimego, własnego.

Dzień 22 maja 1938 r. był manifestacją zrozumienia wspólnych celów — za akt ten serdecznie dziękuję polskiemu prawnictwu.

(—) SMIGŁY RYDZ.

Ludzie są mili,
Weseli, wymowni —
Gdy piją **TYSKIE**
Od Styki z Hurtowni.

Koncentracja WOJSK SOWIECKICH.

MOSKWA, 9.9. Najwyższa rada wojenna w porozumieniu z rządem ZSRR. poczyniła na granicach zachodnich pewne zarządzenia wojskowe i przesunęła na nieokreślony termin późniejszy prawie wszystkie manewry wojskowe, które miały się rozpocząć w dniach najbliższych.

Do opinii publicznej dotarły również wieści o koncentracji wojsk na Białej Rusi i w okolicach Kijowa.

Z kongresu norymberskiego

NORYMBERGA 9.9. Dziś w ramach

kongresu w Norymberdze odbyło się o godz. 16 posiedzenie Ligi nacjonalistycznej kobiet w obecności Hitlera. — Przemówienie wygłosiła pani Scholtz-link, przewodnicząca Ligi.

W przemówieniu tym powitała przede wszystkim kobiety austriackie, które po raz pierwszy biorą udział w kongresie. Następnie rozwinęła się długo na temat znaczenia narodowego socjalizmu dla kobiet niemieckich oraz zasług „Fuehrera“ dla Rzeszy. Kanclerz Hitler przemówienia nie wygłosił mimo zapowiedzi.

Protest senatu gdańskiego odrzucony przez komisarza R. P.

GDANSK, 9.9. Komisarz Generalny R. P. w Gdańsku otrzymał pismo od Senatu gdańskiego w sprawie aresztowania trzech gdańskich celników w Chojnicach. „Protest“ ten Komisarz Generalny min. Chojański stanowczo odrzucił, oświadczając, że celnicy gdańscy wypuszczeni zresztą za kaucją na wol-

ność, zachowali się na terytorium Polski niegodnie i obrażająco w stosunku do władz polskich.

Odrzucenie protestu Senatu gdańskiego przez przedstawiciela Polski w Gdańsku przyjęte zostało przez opinię polską z dużym zadowoleniem.

Jerozolima odcięta od świata

Król Hedżasu przysiągł pomoc Arabom

LONDYN, 9.9. — Wrzenie w Palestynie przybiera coraz groźniejsze rozmiary.

Na przestrzeni wielu kilometrów partyzanci co noc niszczą przewody telefoniczne, wycinając nawet słupy telegraficzne. Jerozolima była np. przez cały dzień wczorajszy odcięta od świata z powodu zerwania linii telefonicznych.

Wczoraj ogłoszono dodatkowe przepisy, zaostrzające stan wyjątkowy. Wysocki komisarz utrzymał na podstawie nowego rozporządzenia prawo zajmowania wszystkich budynków i terenów dla celów obronnych oraz dla zwalczania buntu i akcji terrorystycznej. Dla tych celów dozwolone jest nawet niszczenie domów.

RZYM, 9.9. — Król Hedżasu Nedżdu, Ibn Saud, którego władzy podlega również świętość islamu Mekka, złożył przysięgę, że przyjdzie ze zbrojną pomocą arabskim ziomkom, walczącym w Palestynie z żydami i angiłkami.

Taką wiadomość przynosi panna włoska z Kairu, przewidując, że interwencja króla pustynnych wojowników szczepów wahabijskich przekształciłaby rewolucję arabską w Palestynie w zaciętą wojnę.

U króla Ibn Sauda zjawiała się delegacja szeków pustynnych wraz z delegatami, którzy udają się na konferencje arabską do Kairu. Szekowie donosili się od króla, by natychmiast zorganizował wyprawę do Palestyny.

Król z wielkim przejęciem mówił na temat losu Arabów w Palestynie, oświadczył, że w obecnej chwili wyprawa taka jest niemożliwa, musi bowiem poczekać na rezultaty rozmów swoich wysłanników w innych państwach arabskich, szczególnie w Iraku.

W końcu król złożył wobec szeków uroczystą przysięgę, że poprowadzi swoich wojowników na wojnę do Palestyny, jeśli życzenia Arabów nie zostaną spełnione.

W telegraficznym skrócie

CENZURA KALENDARZY W B. AUSIRII

Wszystkie kalendarze, wydawane przez organizacje katolickie na terenie b. Austrii, zostały poddane cenzurze prewencyjnej, którą przeprowadza komisja berlińska.

CZY WYSTAWA MODELI KOBIECYCH NÓZEK JEST NIEMORALNA?

Ciekawą sprawą rozpatrywał przed paru dniami sąd litewski w Szwabach Oto grupa tamtejszych pań, oburzona wystawą, urządzoną w witrynie sklepu „Bata”, gdzie wystawiono dla demonstracji pończoch i pantofelków modele nóg kobiecych, witrynę tę zdemolowała, a ponadto zaskarżyła firmę „Bata” o szkodzenie niemoralności. Sąd firmę uniewinnił skazując jednocześnie zbyt gorliwie obrończynię moralności na zapłacenie odškodowania za zniszczoną witrynę.

— 00 —

Ucieczki emigrantów

Z PARAGWAJU

Na podstawie sprawozdań nadsyłanych z Paragwaju i Argentyny, a również na podstawie wiadomości posiadanych przez Międzynarodowe Towarzystwo Osadnicze dowiadujemy się, że wielu osadników przybyłych do Paragwaju przedostaje się do Argentyny.

Ucieczki przybrały charakter masowy i sięgają już do 36 proc. ogólnej liczby przyjeżdżających do Paragwaju emigrantów z Polski. Notowano wiele wypadków uchylania się paragwajskich emigrantów od wyjazdu z Buenos Aires do Asuncien. Pozostają oni w Buenos Aires starając się później przy pomocy polskich organizacji, zalegalizować swój pobyt w Argentynie.

Jeżeli ucieczki z Paragwaju będą w dalszym ciągu praktykowane, rząd paragwajski oświadczył, iż nie będzie przyjmował na siebie żadnej odpowiedzialności przed władzami argentyńskimi za los uciekinierów.

Emigranci udający się więc do Paragwaju nie powinni dawać posłuchu po każdym doradcom, ulegać ich namowom i zmieniać pierwotny zamiar osiedlenia się w Paragwaju. Wszelkie tego rodzaju zmiany zawsze połączone są z wielkimi stratami dla emigrantów, a w większości wypadków kończą się przymusową deportacją i karami za nielegalne przekroczenie granicy.

Wojownicza teściowa POBIŁA ZIĘCIA NA ŚMIERĆ

Białostocki sąd okręgowy rozpatrywał na sesji wyjazdowej w Ciechanowcu sprawę Aleksandry Kamińskiej, Kazimierza Wojtkowskiego i Marianny Leszczyńskiej, pskarżonych o zabójstwo.

Sprawa przedstawia się, jak następuje: Stanisław Leszczyński ze wsi Wojtkowice pokłócił się ze swoją żoną, Marianną. Wówczas Leszczyńska sprowadziła do swego mieszkania swą matkę Aleksandrę Kamińską i brata Stanisława, do których po drodze przyłączył się Kazimierz Wojtkowski. W mieszkaniu wszyscy zaczęli upominać Leszczyńskiego, ażeby lepiej obchodził się ze swą żoną. Kiedy już wychodzili z mieszkania, poirytowany gospodarz zepchnął ze schodów swego szwagra Kamińskiego.

W odpowiedzi na to teściowa wraz z otoczeniem rzuciła się na niego i pobiła go do utraty przytomności. Przewieziony do szpitala Leszczyński zmarł tegoż dnia.

Sąd skazał wojowniczą teściową, Aleksandrę Kamińską na 3 lata więzienia Kazimierza Wojtkowskiego i Mariannę Leszczyńską po roku więzienia.

Reklama dźwignią handlu

Kto wygrał na loterii?

W dniu 8 bm. w dalszym ciągu loterii klasowej padły następujące główne wygrane:

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 padła na nr. 55799
Zł. 25.000 na nr. 121591
Zł. 15.000 na nr. 98128
Zł. 10.000 na nr. 26357
Zł. 5.000 na nr. 4367 31564 106552

Stała dzienna wygrana zł. 5.000 padła na nr. 133404.

Zł. 25.000 — 89365.
Zł. 15.000 — 112074 153304.
Zł. 12.200 — 11991 13922 109234 110344 149767.
Zł. 5.220 — 25050 51641 82918 91436 140875.
Zł. 2.000 — 4578 8982 24094 27527

LOS Y IV-ej KLASY

są jeszcze do nabycia w szczęśliwej kolekturze

W. KAFTAL I SKA

KATOWICE, Dyrekcyjna 2

gdzie stale padają wielkie wygrane.

Zł. 2.000 na nr. 1619 3449 7859 7918 58157 38875 44504 49136 58657 75470 94578 125652 192571 142931.

Zł. 1.000 na nr. 2074 10002 17877 19597 19092 22202 26113 31106 47319 48525 70735 78624 80963 86290 83859 90699 93964 94432 102428 108424 111413 113377 121374 124086 138850 146309 113306 150710 152071 153006 154702.

W dniu wczorajszym padły następujące główne wygrane:

34136 35409 37191 39449 39782 42673 51545 54910 58334 60223 67445 72476 84393 88210 93812 110632 119762 120799 128513 135282 138379 146606.
Zł. 1.000 — 8662 111526 14210 16568 23579 25126 27956 28850 31146 31179 43209 44410 60370 64871 78200 7943 86327 25050 97026 104022 105036 106873 111636 114433 115094 131590 132019 133564 140913 151014 151474 158122.

ADAM CZEKALSKI

Skradzione dusze

Powieść sensacyjna

50)

— No, chyba ksiądz dobrodziej nie przewiduje, że po tych dwóch katastrofach przyjdzie kolej na mnie osobliwie lub kogokolwiek z bliskich mi osób.

— Któż wie, mój synku, któż wie. Był tu u mnie Burchardt, dziwny człowiek z niego dzisiaj. Iwoja dziedzina zmieniła go do gruntu, ale i zdziwiła. Opowiadał mi wiele o jakichś tajemnicach, podziemiach, spiskach, zamachach, ale tak nie jasno i niewyraźnie, że sam nie wiem, co o tym sądzić. Ponadto wspomina wciąż, że czuje się jakiś teraz dziwny, jakby nie miał duszy, jakby mu ją skradziono. W tym opowiadaniu Burchardta może być dużo fantazji, ale może także być wiele prawdy. Sam nie wiem, czy tak jest.

— Rzeczywiście, proszę pana, wiele tajemniczych rzeczy dzieją się dookoła nas — przytaknął Terlecki. Samo zniknięcie pana Kalgisa jest niepojęte. W jego pokoju zastaliśmy wszystko w takim stanie, jakby

wyszedł na chwilę i niebawem miał wrócić. Wspominała mi też pani Marysia, co jej mówił na miejscu katastrofy Burchardt. Oto powiedział on bardzo wyraźnie, że katastrofa nastąpiła z przyczyn zgoła osobliwych. W porzek szosy przeciągnięte były cienkie linki stalowe, które spowodowały katastrofę. W pół godziny może po przyniesieniu rannego pana Stawickiego do zamku, udałem się na miejsce, ale daremnie szukałem owych stalowych linek. Zastalem tam Witoszyńskiego, którego zapytałem, czy nie zauważył co podejrzanego, ale ten nie podobno nie widział. A jednak jak sam stwierdziłem, że do słupów telefonicznych były przywiązane jakieś druty, gdyż ślad od ich werwnięcia się w drzewo były widoczne. Pokazałem to Witoszyńskiemu, który, jak to dokładnie pamiętam, zmieszał się nieco.

— Witoszyński nie mógł by przecież czegoś podobnego uczynić — pogonywał profesor — Jakaż rację miałby w powodowaniu takiej strasznej katastrofy?

— Tego nie wiem, profesorze, ale tak mi się coś wydaje, że Witoszyński wie o całej tej sprawie więcej, niż mówi.

— Tym razem przesadzasz nieco, inżynierze, synku — zmąknął go łagodnie ksiądz Anastazy. — Już sama gęba tego człowieka mówi z daleka o jego szczerości.

— Bardzo możliwe, że się mylą, może kanoniku, bardzo możliwe. Ale skoro zesłaliśmy się tutaj z zamiarem omówienia wszystkiego, uważałem za potrzebne podnieść i ten punkt.

— I dobrze robisz, synku, inżynierze i dobrze robisz. Ale już co do zarzutów przeciwko Witoszyńskiemu — nie, w to trudno uwierzyć. Ot, Witoszyński, dowiedziawszy się o katastrofie, jaka się wydarzyła w obrębie jego gminy, pośpieszył natychmiast na miejsce, aby osobiście czuwać nad pierwsiątkowym dochodzeniem. Za nie widział drutów, o których wspominał — mogło się i tak zdarzyć, bo mogli ich tam w ogóle nie być. Po prostu Burchardtowi przewidziało się i basta.

— A mnie się, to jednak wydaje bardzo prawdopodobnym — podtrzymał asystenta profesor — i to bardzo możliwe. Burchardt mógł w chwilę po katastrofie widzieć resztki stalowych linek, które po jego odejściu ktoś mógł łatwo usunąć.

— Darujcie, dzieci, ale tego nie mógł przecież uczynić Witoszyński.

— A czemuż by nie on, ojeze?

— A czemuż by nie kto inny?

— Otóż właśnie. Podejrzanie przemawia za tym, że on to właśnie zrobił, ale nie mając żadnych dowodów na poparcie tego podejrzenia, musimy z konieczności zgodzić się na co innego.

— Dlatego poczekajmy, co nam powie oficjalne śledztwo, jakie prowadzą policja, moje dzieci. Oni tam najprędzej dojdą do jakiegoś rozumnego rozwiązania, do wykrycia prawdy.

— Obawiam się, częściej, że o ile zaprzestaniemy dociekania prawdy z naszej strony, możemy stanąć niebawem wobec nowej zagadki, może gorszej, jak tajemnicze zniknięcie pana Kalgisa.

— Wszystko jest w mocy Boga. — To prawda i likt też z nas przeciwko woli Bóżej nie ma zamiaru występować. A poweż Stwórca i nam dał wolną wolę, wolno nam tedy działać również i na swoją rękę, nie czekając nadejścia Nieznanego.

— Cóż zatem zamierzasz, inżynierze, synku?

— Zbadać przede wszystkim, gdzie się podział pan Kalgis.

— Jakże tego chcesz dojść?

— Zaczę od zbadania podziemi. Zapewne panowie przy pominięciu sobie cwo specjalne zainteresowanie tego człowieka podziemiem zamkowy. Mam dziwne przeczuć, że ten człowiek tam musiał zniknąć.

d. c. n.

Kanada -- baza zbrojeń angielskich

Powściągliwość w słowach rządu angielskiego i próby pośrednictwa, których się Anglia podejmuje, pozostają w pozornej sprzeczności z niesłychanie energicznym tempem zbrojeń zarówno lądowych, jak morskich i powietrznych. Ale taka już jest natura Anglika, że czyn odgrywa u niego większą rolę od słowa, że woli powołać dzieło mniej aniżeli przesadzić. Anglia dotrzymuje więcej niż obiecała. Oto — zasach inaksyma z której Angliacy są dumni.

Bazą zbrojeń lotniczych Anglii staje się obecnie jej dominium kanadyjskie. Pozwala to wyzyskać i stworzyć nowe fabryki zdala od niebezpiecznego terenu europejskiego. W Kanadzie bawi od początku sierpnia brytyjska misja powietrzna pod kierownictwem sir Harmanda Levera. Wydała ona obecnie w Ottawie oświadczenie, stanowiące prowizoryczne sprawozdanie z jej działalności. Głównym jej zadaniem było ekonomiczne i techniczne przygotowanie układu z przemysłem kanadyjskim, mającym na celu budowę ogromnej ilości nowych bombowców dla angielskiej floty powietrznej. Zamówienia sięgają sumy pół miliarda funtów szterlingów, a wykonanie będzie wymagało kilka lat intensywnej pracy.

Misja sir Harmana Levera zajmuje się przede wszystkim organizacją produkcji wielkich bombowców, nie obok tego przygotowuje fabrykowanie innych typów samolotów na terenie Kanady. W tej kwestii toczą się układy z wielkimi firmami Vancouver i Fort William, gdzie również powstają nowe fabryki. Na razie ta kwestia pozostaje jeszcze w dziedzinie dyskusji i układów. Wielka Brytania i Kanada pragną usilnie doprowadzić do porozumienia w tej kwestii, które rozszerzy terenowo i ekonomicznie zyski płynące na Kanadę z zamówień angielskich.

Działalność misji spotkała się z wielkim uznaniem tak w Anglii, jak i w Kanadzie. Wielkie sukcesy, które osiągnęła, zawdzięcza gorliwej współpracy przemysłu kanadyjskiego i życzliwej pomocy kanadyjskiego rządu. Rząd ten utrzymał się ściśle w ramach swoich konstytucyjnych uprawnień i obowiązków i dał dowód, że Kanada gotowa jest aktywnie współdziałać w obronie interesów brytyjskiego imperium. Bezpieczeństwo Anglii jest dla Imperium problemem niezwyklej wagi, a pomyślnie rozwiązanie kwestii stworzenia w Kanadzie nowej bazy zbrojeń angielskich napelniało zarówno Anglię, jak i obywateli całego Imperium nową otuchą. Fakty te dowodzą, że Londyn zamierza wziąć jak najbardziej czynny udział w rozwiązaniu skomplikowanych i niebezpiecznych problemów międzynarodowych obecnej chwili i temu właśnie celowi służy jego zbrojenia, przeprowadzane z ogromną energią i na olbrzymią skalę.

I. Z.

GENERAL FRANCO ZOSTAJE

Przedstawicielstwo Hiszpanii narodziło w Warszawie demontuje kategorię wiadomości o zamierzonej jakoby demisji gen. Franco i możliwości porozumienia pomiędzy obu walczącymi stronami.

Linia, której wróg nie przekroczy Linia Maginota -- arcydzieło skutecznej obrony

(Korespondencja własna „Expresu Zagłębia”)

Paryż, we wrześniu.

Granice państw europejskich najeżyły się obionnymi liniami, mającymi bronić przed inwazją nieprzyjaciela. Pierwowzorem tych linii, niedoścignionym do chwili, jest francuska linia Maginota, tak nazwana od zmarłego ministra wojny.

KTÓRY BYŁ JEJ INICJATOREM.

Linia ta zaczyna się koło Dunkierki i ciągnie się do granicy szwajcarskiej w pobliżu Genewy. Wznosi się na wzgórze i wyniosłości i opada w doliny. Dla turysty, nie wiedzącego gdzie się znajduje, jest niemal że niewidoczna, dopiero po bliższym przyjrzeniu się można zauważyć okrągły szczyt wieżycki, w której mieści się gniazdo karabinów maszynowych, lub wejście do fortu. Według zdania ogólnego nawców linii tej nie da się sforsować z kosztami największych ofiar. Nikt żywy nie przekroczy linii piekielnego ognia, który wybuchnie za najmniejszym alarmem. Długie rzędy periskopów badają i śledzą, co się przed

linią dzieje. Na dany sygnał niewidoczna linia

ZASYPUJE WROGA SETKAMI TYSIĘCY ŚMIERCIONOŚNYCH POCISKÓW.

W czasie pokojowym załoga linii składa się ze stu tysięcy ludzi. Wzdłuż linii rozmieszczonych jest 14.000 poczyj z działami i karabinami maszynowymi. Długości tych pozycji znajdują się w podziemiu w zupełnie bezpiecznych schroniach. Nawet trzy ciężkie pociski wybuchające jeden po drugim nad schronem nie zdołają przebić jego powały. Gaz również tam się nie przedostanie. Ciśnienie powietrza bowiem w środku jest większe od ciśnienia na zewnątrz. Dlatego załoga jest zupełnie bezpieczna.

I MOŻE SIĘ OBEJŚĆ BEZ UCIA- ZLIWYCH MASEK GAZOWYCH.

Połączenia telefoniczne, kable elektryczne i t. d. znajdują się 15 stóp pod powierzchnią ziemi, a komunikacja zabezpieczona jest ponadto liniami rezerwowymi, tak że funkcjonowanie

jest kompletnie zabezpieczone. Nie ma również otworów na karabiny i karabiny maszynowe, gdyż wieżyczki, w których się znajdują, są szczelnie zamknięte, a załoga kieruje nimi automatycznie, tak jak to się dzieje na statkach wojennych. Ogniem kierują oficerowie w hermetycznie zamkniętych izbach, w bezpiecznych schronach z których przy pomocy periskopów obserwują okolice.

PRZY POMOCY SYGNAŁÓW PO- ROZUMIEWAJĄ SIĘ Z ZAŁOGĄ.

Wielopiętrowe mrowisko, zaopatrzone w ogromną ilość wind, ma doskonałe instalacje wentylacyjne, tak, że powietrze w tych podziemiach jest zawsze świeże. Działa i karabiny maszynowe są chłodzone automatycznie. Armaty i karabiny mogą strzelać we wszystkich kierunkach, dzięki czemu napastnik nie może zdobyć wylaniających się nad powierzchnię wieżyczek. Gdyby jednak wbrew wszelkim przewidywaniom i prawdopodobieństwu jakaś część linii została zdobyta, to na mocy urządzeń przypominających te, które stosuje się w statkach wojennych, izolowano by ją od części sąsiadnych i wysadzono w powietrze wraz z wrogiem.

KTÓRY DOSTAŁ SIĘ DO JEJ WNĘTRZA.

W siedmiu podziemnych piętach, urządzone celowo i wygodnie, żyją żołnierze, którzy mają tam łóżka, żywność, radio i wszechobecny telefon. Strzelcy przy pomocy sprężyn kierują karabinami zdala i nie znajdują się sami w wieżyczkach.

Szerokość linii Maginota wynosi 30 mil angielskich. Na tym również polega jej siła. Forty i twierdze znajdujące się z tyłu, połączone są tunelami z pozycjami frontowymi.

Podziemna kolej wzdłuż linii umożliwia transport ludzi i dowóz amunicji. Każdy fort zaopatrzony jest w instalacje zapewniające mu dopływ ciepłej i zimnej wody i centralne ogrzewanie. W olbrzymich magazynach znajdują się wielkie zapasy żywności. Zapewnione są również pomieszczenia dla okolicznej ludności na wypadek ewakuacji. Na pierwszy rzut oka nie można odróżnić normalnego wzgórze od wzgórze wydrążonego, pod którym mieszczą się baraki.

STANOWIĄCE POMIESZCZENIE DLA 10.000 LUDZI.

W chwili niebezpieczeństwa strażnicy, czuwający przy teleskopach dają sygnał i działa i karabiny poczynają automatycznie działać. W sposób bardzo pomysłowy zabezpieczono linię Maginota przed atakami tanków. Czyhają na nie t. zw. „szparagi”, czyli żelazne ostrza, ukryte w ziemi. Dalsze rzędy „szparagów” zaopatrzone są w środki wybuchowe.

KTÓRE ZDOLNE SA WYSADZIĆ TANK W POWIETRZE.

Linia Maginota jest kompletnie izolowana od otoczenia, nawet błysku światła nie widać z zewnątrz. Pięć pięter pod ziemią znajdują się szpitale dla rannych, a o kilka mil od przednich pozycji, w biurach, do których żaden odgłos z zewnątrz nie dochodzi pracują sztaby. Tak wygląda francuska linia Maginota, o której się mówi powszechnie, że nikt nie zdoła jej przekroczyć. Jest ona gwarancją bezpieczeństwa Francji i dowodem, że Francja nie poząda zdobyć, ale czuwa bacznie nad swoim bezpieczeństwem. Pewien głośny pisarz wojskowy wyraził się, że stworzenie takiej nie dającej się zdobyć linii podważa myśl o wojnie, której motorem jest chęć zdobycia nowych obszarów, co w tym wypadku nie da się urzeczywistnić.

C. S.

DYREKCJA GIMNAZJUM KUPIECKIEGO

Stow. Kupców Polskich

SOSNOWIEC POGOŃ, BRACKA 10

PRZYJMUJE JESZCZE ZAPISY do kl. I i wyższych.

Zgłoszenia w Sekretariacie.

POLSKI OBÓZ STRATOSFERYCZNY W DOLINIE CHOCHOŁOWSKIEJ.

W Dolinie Chochołowskiej pod Zakopanem został już założony obóz stratosferyczny, w którym pod kierownictwem członków komitetu organizacyjnego nastąpią ostatnie przygotowania do pol-

skiego lotu do stratosfery na balonie „Gwiazda Polski”. Lot ten odbędzie się przypuszczalnie około 20 bm.

Na zdjęciu - rzut oka na Dolinę Cho-

Na froncie politycznym

ZARZĄDZENIA W STOSUNKU DO UKRAJNCÓW W MAŁOPOLSCE.

Starostwo w Zborowie zawiesiło działalność dwóch czytelników ukraińskiej „Proświty”.

Po przeprowadzeniu rewizji koncepcja państwowa aresztowała w Stawczanach, powiat Lwów, Michała Kuspisa, znanego z procesu o napad na pocztę w Gródku Jagiellońskim w r. 1932. Starostwo grodzkie we Lwowie skonfiskowało książkę, wydaną przez „Promień” p. t. „Czortkowski ofensywa”. Czortkowskie starostwo wysiedliło z pasa granicznego około 21 Ukraińców i 3 Żydów skazanych swego czasu za przynależność do O. U. N., względnie do K. P. Z. U.

CZY KOWALSKI SIĘ UTRZYMA?

Stronnictwo Narodowe odbywa gorączkowe narady na sprawę ewentualnego udziału tej partii w wyborach samo-

ządowych. W kwestii tej doszło nawet do nieporozumień. Prezes Stronnictwa Narodowego p. Kowalski stoi bowiem na stanowisku, by nie brał udziału w wyborach. Inni członkowie Zarządu są innego zdania. Decyzja ostateczna zapadnie w tych dniach.

P. P. S. NIE PÓJDZIE Z ŻYDAMI.

Agencja Kabeł donosi: Uchodźcy już obecnie na rzecz pewną, że P.P.S. w żadnym z okręgów nie pójdzie do wyborów samorządowych wspólnie z Budem jak to bywało dawniej. Bund natomiast w niektórych okręgach wystawi własne listy.

OBRADY PIĄSTOWCÓW

W Krakowie obradowała w tych dniach konferencja przywódców Stronnictwa Ludowego z terenu Małopolski. Omawiano aktualne sprawy polityczne i sytuację przedwyborczą.

Serwisy do obladu, białej i czarnej kawy, od najtańszych do najdroższych, najnowszych fasonów i deseni. Duży wybór kryształów w różnych gatunkach. Nakrycia stołowe, naczynia i wszelkie artykuły kuchenne! Talerze, szklanki, spodki i t. p. zabawki dzieciinne.

Ceny stałe i niskie

Obsługa solidna poleca

H. ALTMAN

Sosnowiec, ul. Modrzejowska 19, tel. 63010.

Dajemy głos

O stopniowy i stały wzrost zarobków pracowniczych

Ciężkie były lata 1932—34 dla egzystencji szerokiej rzeszy pracowniczych, ich stopa życiowa została dokładnie obniżona. Zatrudnieni w przemyśle i handlu pracownicy umysłowi szczególnie tego odczuli. Nastąpiły wtedy znaczne spadki zarobków o 30—50 proc., odjęto lub zmniejszono świadczenia, pocieszając pracowników oficjalnie i nieoficjalnie, że obniżka poborów jest przejściowa, a w czasie pomyślniejszej koniunktury nastąpi zwrot w kierunku co najmniej norm poprzednich.

Jesteśmy świadkami wzmoczonej produkcji, przewyższającej lata 1929—30, a w związku z tym dochód społeczny kształtuje się pomyślnie i możliwie najsprawiedliwiej winien kształtować się podział tego dochodu.

Pod naciskiem opinii publicznej, czynników państwowych i organizacyj zawodowych nastąpiły w przemyśle drobne podwyżki zarobków, wynoszące ok. 10 proc. Świat pracy jednak oczekuje całkowitego wyrównania. Tego bowiem wymagają zwiększające się koszty utrzymania i konieczność podniesienia stopy życiowej pracowników.

Gwoli słuszności i sprawiedliwości należy podkreślić, że niektórzy pracodawcy zajmują pod tym względem stanowisko społeczne. Przykładem jest Gwarectwo „Hr. Renard”, w którym w b. miesiącu udzielono od lipca r. b. następnej podwyżki, wynoszącej średnio ok. 7 proc. Świat pracy spodziewa się i oczekuje, że pracodawcy wszystkich zakładów przemysłowych i Zagłębia Dąbrowskiego wykażą w tych sprawach odpowiednie zrozumienie, przystępując w najkrótszym czasie do wyrównania tych zniżek. Obecnie zarobki pracowników jeszcze zbyt często nie zapewniają pracownikom minimum egzystencji i nie pozwalają na prawidłowy rozwój życia rodzinnego, warstw pracowniczych, na których tak wiele liczy i liczyć musi Państwo.

Pracownicy spodziewają się, iż w czasie zapowiadanych rozmów pracodawców z pracownikami nastąpi rewizja dotychczasowych plac i poprawa dalsza bytu pracowniczego, a kierownicy zakładów przemysłowych przychylnie ustosunkują się do tych o znaczeniu doniosłym spraw, — tym nie mniej, że obecne warunki domagają się jak najrychlejszego rozwiązania tego zagadnienia, które w cierpliwej i zorganizowanej zbiorowości pracowników

powoduje duże rozgoryczenie, wiele niepożądane ze względu na dobro publiczne.

W imię tego dobra — zanim nastąpią szczegółowe rozmowy i oświadczenia — uregulowanie tej sprawy, leży w interesie nie tylko pracowników, lecz w równej mierze i pracodawców. Pracownicy i pracodawcy, zasiadając przy wspólnym jednym stole, muszą się nauczyć najzgodniejszej współpracy

nad rozwojem życia gospodarczego i kształtowaniem wzwyż stałe i stopniowo dobrobytu świata pracy. Nad rozwiązaniem i zrealizowaniem tych zadań pracuje Zjednoczenie Polskich Związków Zawodowych i Polski Związek Zawodowy Pracowników Umysłowych ZPZZ. w tym głębokim przekonaniu, iż posiada stale wzmagające się zrozumienie i poparcie czynne warstw pracowniczych.

Z—K.

Wystawa przemysłowo-rzemieślnicza i rolnicza w Sosnowcu

Pod przewodnictwem dyr. Cholewickiego odbyło się w Domu społecznym w Sosnowcu organizacyjne zebranie kom. który zajmie się urządzeniem wystawy przemysłowo-rzemieślniczej i rolniczej.

Otwarcie tej wystawy o ile nie zajdą jakieś przeszkody w jej urządzeniu odbędzie się prawdopodobnie w listopadzie r. b.

Onegdaj na posiedzeniu zarządu

miejskiego w Sosnowcu zastanawiano się, gdzie byłoby najlepiej tą wystawę urządzić.

W dyskusji wyłonili się trzy projekty urządzenia wystawy: w domu społecznym, w halach Schöna lub w parku. Sprawa ta nie została jeszcze ostatecznie uzgodniona, spodziewać się jednak należy, że wystawa urządzona zostanie w domu społecznym.

Założona w 1920 roku

Prywatna z prawami szkół państwowych 4-klasowa średnia zawodowa

MĘSKA SZKOŁA HANDLOWA T. Płockiego

w SOSNOWCU, 1-GO MAJA 25, tel. 61284,

przyjmuje zapisy

do klasy pierwszej po ukończeniu szkoły powszechnej, oraz do SZKOŁY ADMINISTRACYJNO-HANDLOWEJ absolwentów i absolwentki gimnazjów nowego typu.

Organizacyjne zebranie komitetu powitania batalionu obrony narodowej w Sosnowcu

W ratuszu w Sosnowcu odbyło się onegdaj pod przewodnictwem mec. M. Lipskiego organizacyjne zebranie komitetu powitania batalionu obrony narodowej.

Wiceprezydent H. Almstaedt, zając zając zebranie zakomunikował zebranym, że batalion ON. powraca z ewidencji polowych w dniu 14 bm. Godzina przyjazdu zostanie podana w miejscowej prasie. Następnie wicepr. Almstaedt omówił program powitania batalionu.

Po krótkiej dyskusji ustalono, że oficjalne powitanie batalionu ON. i ceremonia wręczenia ufundowanego proporzyska, odbędzie się przed gmachem ratusza. Następnie po defiladzie odbędzie się obiad żołnierski w domu społecznym z udziałem przedstawicieli miejscowego społeczeństwa.

W uroczystości powitania batalionu ON. wezmą również udział delegacje związków, cechów, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Przewodniczącym komitetu wybrano mec. M. Lipskiego, sekretarzem p. Paczyńskiego.

Do sekcji finansowej wybrano pp.: dyr. Lewandowskiego, na przewodniczącego, sekr. Ostrowskiego, prez. Górskiego, dyr. Kromera, dyr. S. Gadońskiego, nacz. Plaacka i p. Kalińskiego

Do sekcji gospodarczej: wicepr. Almstaedtowa, dyr. J. Cholewicką, p. Wróńskiego, p. Otto.

Do sekcji technicznej pp.: wicepr. H. Almstaedta, por. Chmielewskiego, insp. Luchowca, red. Arnolda, red. Oskólskiego, nacz. Nawrockiego, nacz. Mroczkiewicza i nacz. Martina.

16 letni chłopiec ZMARŁ NA UDAR SERCA.

W dniu wczorajszym zmarł nagle na udar serca 16-letni chłopiec Hersz Szmul Koźuch, zamieszkały w Strzemieszycach przy ul. Kościelnej 51.

Krwawa bójka na noże na ul. Dęblińskiej w Sosnowcu

Przechodnie ulicy Dęblińskiej w Sosnowcu byli świadkami krwawej bójki na noże. Kilku osobników wobec licznie zebranego tłumu gapiów nacierało na siebie, stwarzając gorszące widowisko. — Zanim nadeszła policja, jeden z awanturników, jak się potem okazało Władysław Wójcik (Sosnowiec, Małachowskiego 14), zadał cios mieszkańcowi Sielca Mieczysławowi Sroce,

raniąc go w okolicę lewego ucha.

Skutki tej rany były fatalne. Sroka przewieziony został do szpitala na Feklinie i wkrótce jako wyleczony został ze szpitala wypisany. Wbrew jednak pozorom wyleczeniu, nastąpiło u Sroki na-

głe pogorszenie się stanu zdrowia i Sroka zmarł.

Sekcja zwłok wykazała dopiero, iż przyczyną śmierci był ropień mózgu w związku z zadaniem mu urazem w głowę. Tragiczny finał bójki stał się przedmiotem wczorajszego procesu w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu, przed którym przeć Wójcika, oskarżonego o nieumyślne zabójstwo, odpowiadał za udział w bójce Stanisław Sroka (Sosnowiec, Naftowa 17) i Marian Szwarczka (Sosnowiec, Piłsudskiego 12).

Sąd skazał Wójcika na dwa lata więzienia, pozostałych zaś oskarżonych ułaskawił.

Drzazgi

PUPIK i opozycja

W ostatnich tygodniach głośno było w prasie na temat projektu zorganizowania Państwowego Urzędu Propagandy i Kultury, który miałby ogólną pieczę nad wszelkimi dziedzinami sztuki, dbając o jej rozwój i należyte kształtowanie.

Idea tej instytucji została z miejsca skrytykowana przez pewne odłamy prasy, które, w myśl odwiecznych tradycji, żądały największej swobody dla twórczości. Oczywiście poglądy te do dyskusji i nie tu miejsce go rozstrzygać.

Wpada mi w ręce jednak ciekawy i charakterystyczny dla obecnej sytuacji przykład. W Warszawie trwa nadal w Operze sytuacja naprężona. „Kryzys operowy” zaostrza się i nie wiadomo, czy ta placówka wogóle się utrzyma.

Jak czytamy w prasie pracownicy opery organizują przedstawienia na własną rękę z udziałem najwybitniejszych solistów. Sporządzane są wielkie transparenty z napisami: „Precz z rzedzą operową”, „Żądamy upaństwowienia opery” itp.

Widać więc z tego faktu jak daleko odbiega teoria od rzeczywistości.

Gdy idealisci domagają się swobod, uważając je za podstawowy warunek rozwoju, praktycy, widząc zbliżające się niebezpieczeństwo, proszą państwo o ingerencję.

wim.

—oO—

Przy głośniku

Telewizyjna transmisja MECZU PIŁKARSKIEGO.

Radio londyńskie zapowiedziało dwie niezwykle interesujące transmisje telewizyjne na wrześniu i październik. Będą to: finał pucharu Angli w piłce nożnej Arsenal — Preston North End oraz sensacyjny mecz piłkarski pomiędzy Anglią i reprezentacją kontynentu europejskiego.

—oO—

Tysiące wystaw Grottgerowskich

ORGANIZUJE ZWIĄZEK PRACY

Po kilku miesięcznych przygotowaniach zarząd główny Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet postanowił na dzień 30 bm. zorganizować generalne wystawy plansz Artura Grottgera, wielkiego odtwórcy walk 1863 roku.

Wystawy te odbędą się w szkołach i świetlicach w całej Polsce. Lokale szkolne oddało na ten cel bezplatnie Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, świetlice przydzieliły komitetom wszystkie większe przedsiębiorstwa przemysłowe i organizacje. Tysiąc czterysta oddziałów Z. P. O. K. pokieruje organizacją wystaw.

Wystawy odwiedzi młodzież szkolna pod kierunkiem swych wychowawców i ogół miejscowej ludności.

Wielką akcją wychowawczą Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet przyjmie niewątpliwie życzliwie całe społeczeństwo i poprze ją w całej rozciągłości.

—oO—

Wycieczka do Olszusa

NA IMPREZY LOTNICZE.

Zarząd miejski obwodu LOPP. w Dąbrowie podaje do wiadomości uczestnikom wycieczki do Olszusa na imprezy lotnicze, że wycieczka wyjedzie z Dąbrowy, ul. Sienkiewicza 11 (lokal LOPP) w niedzielę 11 bm. punktualnie o godz. 6.10 rano. Koszt przejazdu w obie strony autobusem 2.20 zł. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc zarząd prosi o wcześniejsze zgłoszenie w lokalu LOPP. od godz. 17—20.

3-cia stała strzelnica małokalibrowa Związku Strzeleckiego w Sosnowcu

Związek strzelecki, któremu państwo powierzyło mandat oraz reprezentację strzelectwa w Polsce i zagranicą, propaguje i szerzy wśród społeczeństwa sport strzelecki — sport obywatelski, utrwała podstawy przez stworzenie możliwości osiągania wyższego poziomu w podjętych zamierzeniach. Przez rozbudowę i uruchomienie stałych strzelnic, zwiększenie stanu broni, amunicji, pomocniczego sprzętu, wyszkolenie kadr instruktorskich, obniżenie opłat, wprowadzenie szeregu udogodnień w zdobyciu odznaki strzeleckiej do usprawnienia oka i dłoni — sprawdzianu i widomego znaku gotowości bojowej — nie tylko młodych rezerwy armii, lecz również i starszych obywateli.

Stan strzelnic w naszym powiecie daleki jest od obecnego, stale wzrastającego zapotrzebowania, szczególnie w ośrodkach wiejskich, gdzie spotkać można jedynie prowizoryczne strzelnice na terenach gmin, lub miejscowych gospodarzy.

W zamierzeniach, wytrwale realizowanych przez strzelców, wysuwa się na pierwszy plan stworzenie koniecznych warunków w osiąganiu wysokiej sprawności fizycznej — co może nastąpić wyłącznie na licznych wyposażonych boiskach, strzelnicach, przy odpowiedniej ilości sprzętu i broni, zbudowanych przez szeregi strzeleckie przy poparciu zainteresowanych czynników i ofiarnego Społeczeństwa.

Stopniowo od prowizorycznych strzelnic, związek strzelecki przechodzi do budowy stałych strzelnic małokalibrowych w ośrodkach miejskich i wiejskich. Strzelnice oddziałów w Niwie, Katarzynie i obecnie przy fabryce A. Deichsel powstały bez specjalnych kosztów, odczw. cegiełek, większych zasobów pieniężnych — jedynie dzięki inicjatywie twórczych jednostek kierowniczych, wielkiemu wysiłkowi grona strzelców i sympatyków oraz pomocy niektórych zakładów przemysłowych i miejscowych obywateli. Kilka

set złotych w kasie ze składek i imprez dochodowych, oraz poświęcenie członków było gwarancją zrealizowania dość śmiałych projektów.

W dniu jutrzejszym nastąpi poświęcenie strzelnic oddziału przy fabryce A. Deichsel w Sosnowcu przez księdza kanonika Fr. Raczyńskiego, kapłana Z. P. powiatu Będzin.

Po nażębenstwie, odprawionem w kościele parafialnym w Starym Sielcu, oddziały garnizonu Sosnowca, delegacje zarządów komend i oddziałów z powiatu będzińskiego wezmą udział w uroczystości poświęcenia i oddania do użytku mieszkańcom Sosnowca trzeciej stałej strzelnicy małokalibrowej.

Dotychczasowa działalność związku strzeleckiego w powiecie wykazuje, że oddziały wkładają dużo pracy i funduszy w kierunku podniesienia poziomu strzelectwa — oczekują jednak całkowitego zrozumienia i poparcia od społeczeństwa.

Wszyscy więc na strzelnicę po odznakę strzelecką, nadającą tytuł do brzo strzelca. Wówczas powstałe strzelnice spełniać będą właściwą rolę i wykażą, że ze zbiorowego wysiłku szarych strzelców korzysta całe społeczeństwo.

S. ABRATAŃSKI.

Tragiczna śmierć woźnicy Spadł z wozu i zabił się

Wczoraj wydarzył się w Strzemieszycach tragiczny wypadek, którego ofiarą padł 30 letni woźnica Władysław Stawiarz, zam. w Sławkowie.

Stawiarz będąc kompletnie pijanym jechał wozem naładowanym papą. Podczas jazdy Stawiarz usnął na wozie. W pewnej chwili, gdy wóz zawadził o kamień Stawiarz spadł na ziemię do stając się jednocześnie pod koła wozu.

Doznał on pęknięcia podstawy czaszki i krwotoku wewnętrznego, spowodowanego zgnieceniem przez koła.

Jest to już drugi tego rodzaju wypadek tragicznej śmierci woźnicy za

sypiającego podczas jazdy. Niedawno bowiem, jak czytelnicy pamiętają, w analogiczny sposób poniósł śmierć do rożkarz w Sosnowcu.

W sezonie marynat

Teraz właśnie rozpoczął się sezon przygotowania na zimę konserw i marynat. Nie bójmy się podawali szczególnie tych przepisów, gdyż Panie Gospodynie znajdują w każdej książce kucharskiej.

Przypomnijmy tylko o ważnym wska-

**Ingres nowego proboszcza
W PARAFII NA KOSZELOWIE.**
Dla dziełacy górniczej Koszelewie — Ksawera pod Będzinem utworzona została nowa parafia księcielna.

Uroczystości ingresu i wręczenia kluczy nowomianowanemu proboszczowi ks. dr. Wł. Pająłowi odbędą się dnia 11 bm. o godz. 10 rano w kaplicy św. Barbary na Koszelewie.

Przed tygodniem lotniczym W ZAGŁĘBIU.

Onegdaj w lokalu sosnowieckiego obojdu LOPP przy ul. Piłsudskiego 24 odbyło się zebranie delegatów miejscowych organizacji społecznych i kol. L. C. P. P. celem omówienia i wzięcia udziału w pracach organizacyjnych tygodnia lotniczego, który odbędzie się w czasie od 24 bm. do 2 października b. r. włącznie.

Zebrani pod przewodnictwem starosty Walewskiego powołali do pracy następujące sekcje: techniczną, propagandową, artystyczną i finansową.

W skład sekcji wchodzi następujące osoby: sekcja techniczna — pik. Studziński, propagandowa — pik. Smelkowski, finansowa — inż. Zajęzowski i dyr. Urbankowski, artystyczna — dyr. Ziillinger i dyr. Lewandowski.

„Jesienny pokaz targowy” BUDZI POWSZECHNE ZAINTERESOWANIE.

Tegoroczna impreza handlowa „Jesienny pokaz targowy”, urządzony przez Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej w Katowicach w czasie od 1 do 16 października 1938 r. wywołał duże zainteresowanie wśród szerokiego sfer wytwórców i kupiectwa.

Celem Wystawy jak to już ogólnie donosiliśmy, jest ożywienie ruchu handlowego w przededniu sezonu zimowego.

Wystawa z tych też względów będzie interesująca, bowiem zgromadzi na swym terenie ekspozycje wchodzące w zakres powzeczkiego użytku w porze zimowej.

Tania i skuteczna reklama jest magnesem przyciągającym kupiectwo, zaś chłonność rynku śląskiego i zwykle znaczna frekwencja na Wystawach Katowickich dają gwarancję ożywienia ruchu handlowego i pozyskania nowych zamówień przed zimą.

Obecnie nadszły już ostatnie tygodnie zgłoszeń. Każdy wytwórca i kupiec winien skorzystać z nadarzającej się okazji i zgłosić spiesznie swój udział w „Jesiennym pokazie targowym”, na którym ma zapewniona skuteczna i tania reklama przy niskich cenach stoisk.

Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej w Katowicach, ul. Stawowa 14, I. p., tel. 300-71.

NIEODPOWIEDNI FILM.

Do kina chce wejść dama z pieskiem. Bileter zatrzymuje ją:

— Psów wprowadzać nie wolno!
— Dlaczego? Czy to nieodpowiedni film?

RESTAURACJA—KABARET—BAR—DANCING

„SAVOY”

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-901.

Podziemia 62-791.

NOWY PROGRAM OD 1 WRZESNIA 1938 R.

DUO ZORYSZ: najlepsi wykonawcy tańców huculskich i góralskich.
JOLANTA ZIELINSKA:
mazur—step—walc angielski.

Świetna orkiestra znanych kompozytorów:
Norberta BILSKIEGO i Stefana ARSKIEGO z Warszawy

Wiadomości bieżące

Sobota	Dziś: Mikołaja
10	Jutro: Jacka
Wrzesień	Wschód słońca: 5,01
	Zachód słońca: 6,66

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

W. Dawiskibowej, ul. Piłsudskiego 18
G. Kupferbluma, ul. Nowopogońska 25
L. Turckiego, ul. 1-go Maja 18

Dyrekcja Gimnazjum Kupieckiego Męskiego

Stow. Kupców Polskich w Sosnowcu podaje do wiadomości, że są jeszcze wolne miejsca do kl. I. Zapisy przyjmuje Sekretariat Gimnazjum, Pogoń, Bracka 10.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś o godz. 20.30 premiera świetnej pełnej przezabawnych sytuacji i pogodnego humoru komedii węgierskiego autora M. Laszlo pt. „W perfumerii”, w której wezmą udział pp.: Nina Vethó-

na, Ewa Kryńska, Karolina Bulańska, Helena Fuchniewska, Marian Bielecki, Wiktor Domański, Jan Korczyński, Franciszek Lubelski, Jan Nawrocki, Janusz Obidowicz, Ferdynand Sarnowski i inn. Reżyseria Mariana Bieleckiego. Oprawa dekoracyjna Feliksa Krassowskiego. — Premiera ta ze względu na olbrzymie powodzenie, jakim cieszyła się w Warszawie, wzbudziła w Sosnowcu wielkie zainteresowanie. Bilety wcześniej do nabycia w firmie W. Czechowski, ul. 3-go Maja 8 i w firmie „Uroda” ul. Orla 14. W niedzielę, dnia 11 bm. o godz. 16.30 i 20.30 dwa przedstawienia komedii M. Laszlo pt. „W perfumerii”.

Przy szkole na ul. Suchej URZĄDZONE BĘDZIE BOISKO I KWIEŃNIKI.

Na wczorajszym posiedzeniu zarządu miasta w Sosnowcu omawiano kilka spraw dotyczących budowy i przebudowy ulic oraz remontu domów.

Zatwierdzono również plan budowy boiska i kwiećników, które zostaną urządzone na terenach przy szkole powszechnej na ul. Suchej w Sosnowcu.

Księgarnia

T. BARTNIK

Będzin, Małachowskiego 21

Telefon 71331

połącza po b. niskich cenach:

Książki szkolne, nowe i używane
Przybory piśmienne, teczki i torbistry skórzane.

— ZEBRANIE INFORMACYJNE W dniu 11 bm. o godz. 15 w sali ks. kanonika Raczyńskiego przy kościółku kolejowym w Sosnowcu odbędzie się zebranie informacyjne członków Związku katolickiego kupiectwa chrześcijańskiego. Obecność członków obowiązkowa.

Małoletni chłopiec ZŁODZIEJEM.

Do składu wódek Bolesława Piątko w Sosnowcu przy ul. Piłsudskiego 52 zakradł się w dniu 27 sierpnia jakiś złodziej, który skradł z szuflady kontuaru 20 złotych.

Zawiadomiona o kradzieży policja sprawę kradzieży schwytała, którym okazał się małoletni chłopiec Gyszard Grenda, zam. w Sosnowcu przy ul. Wawel 3.

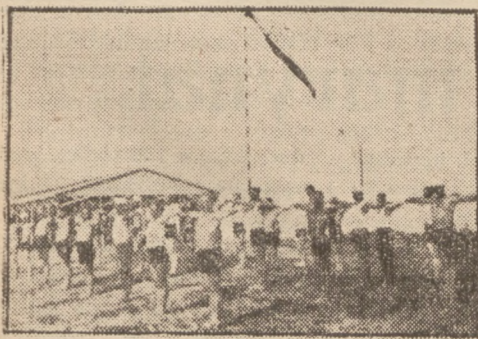
Robotnicze obozy wypoczynkowe

Trzecia fala nad morzem

Jastarnia, w sierpniu.

Kiedyś przyjeżdżali tu dobrze odżywieni panowie z dostatnio wypchanymi portfelami — było wtedy na wybrzeżu zamożnie, poważnie i odpowiednio do zamożności i powagi kuracjuszy nudnie.

Potem nadeszła druga fala, zwiedziła się o morzu udając wsłakłego autoramentu, Harcerze, obozy szkolne, obozy wypoczynkowe różnych Ubezpieczalni — krótkie porządki i obsmyczone lepetyny wzięły w swoje niepodzielne władanie brzeg morski: każdy skrawek i zakątek w lesia. Groziło wtedy małą wojną domową, bo ci „pierwsi” zbyt sobie przykazyli i hałaśliwie i niezdolnie, jak im się w początkach wyjawiało, towarzystwo tych „drugich” pogodziła ich jednak słona woda i ta pogoda w duszy, jaka wytwarza się w czasie dłuższego pobytu nad morzem. I już od paru lat jest wszystko w porządku: w dzień wydzierają się i hałasują nad morzem dzieci, wieczorami po miejscowych dancingach zachowują się jeszcze gorzej starsi. Podział pracy i po dzień dnia uściłowany.

Poranna gimnastyka w obozie nadmorskim.

Po pierwsze gdzieś tak chyba przed dwa lata zaczął się znów ferment w królestwie nadmorskich bywalców, bo zjawiał się ten trzeci. Napłynęła trzecia fala: pracownicy fizyczni.

Po pensjonatach i hotelach zaczął się gorączkowy ruch, posypały się szeptki i narady, a w niezjedrej głowie teraz do piero ostro unydatuła się krzywda, jaką Traktat Wersalski wyrządził polskim kuracjom z „dobrej sfery”, dając im tylko tych kilkadziesiąt kilometrów

dostępu do plaży morskiej. „A tu jeszcze ci robotnicy!”

Znali tego robotnika tylko z sobotniej wypłaty, zataczającego się po ulicach, nie widzieli, że są i inni. Ze zmordowana calorobozną pracą robotnika z fałszyki tytoniowej zachowa się przyzwyczajonej na plaży niejedna renomowana lwica salonowa, a jakiś ślusarz czy giser nie będzie się po pijanemu awanturował w „Janinie” lub „na moło”, bo poprostu nie pójdzie tam.

To też kiedy przybyły pierwsze obozy robotnicze, kiedy minęły pierwsze dni, a stan bezpieczeństwa i moralności ogólnej nie pogorszył się nastąpiła przyjemna niespodzianka okazało się, że ci mieszkańcy płóciennych namiotów lub drewnianych baraków nie zachowują się gorzej niż „państwo” z pensjonatów po 16 zł. za dobę.

No, a w tym roku panuje już idealna zgoda między namiotami i pensjonatami. „Sąsiedztwo „strajdów” na plaży dosko nale wpływa na zatarcie tych niesłusznych uprzedzeń i przyczynia się do nawiązania nicraz b. serdecznych znajomości. Bo właściwie, ludzie są bardziej głupi niż żli, a wiele krzywdzących opinii wyrasta z nieświadomości.

W Jastarni — Borne jest w tym roku kolonia robotnicza wypoczynkowa Ubezpieczalni Społecznej z Radomia. Przez trzy turnusy dwutygodniowe przewinęło się 300 robotników i robotnic i jak zwykle każdy turnus kończył się przyjemnie i dobrze dla wszystkich. A nowa garść ludzi odewanych od warsztatów i ciężkiej pracy chybała się słonego za pachu morskiej wody, wypociła calorobozne zmęczenie na gorącym piasku i zachwycała się morzem. Bo przynajmniej 90 proc. tych ludzi znalazło się tu po raz pierwszy i gaby nie Ubezpieczalni, to minęłyby jeszcze lata, rok za rokiem przechodziłyby krótkie robotnicze urlopy spędzane w miesiącu, a oni nie zazналиby tego objawienia, jakim się dla nich stało morze. Przez dwa tygodnie nabrali sił do dalszej pracy.

Obejrzeii Gdynię i port, zwiedzili wybrzeże, zobaczyli wreszcie tę znaną tylko ze słyszenia Polskę na morzu. Powrót do domów był ciężki, ale świadom

ność, że za rok znów może tu być, łatwiej pozwałała znieść chwilę rozstania z obozem i morzem zakorzenił się już w nich ten bakiel morski.

Ranna gimnastyka.

Ubezpieczalnia w Radomiu wydała na tę akcję obozową ok. 10 tys. zł. — suma stosunkowo duża, ale zysk niewspółmiernie większy. Zysk w postaci wypoczynku i zdrowia tych 300 ludzi, zysk w postaci radości i wytchnienia, jakie mieli ci przygnębieni i zmęczeni ludzie, zysk, bo ci co wypoczęli w tak dobrych warunkach mniej będą w ciągu roku oblegali lekarzy i apteki Ubezpieczalni.

Trzecia fala kuracjuszy nad morzem wróci z roku na rok.

L. M.

Lydzień LOPP

ROZPOCZNIE SIĘ 24 bm.

W Będzinie utworzył się pod przewodnictwem wicestarosty Siekierzyuskiego powiatowy komitet obchodu 15-go Tygodnia LOPP.

Program zapowiada, że w dniu 24 bm odbędą się popiszy skoczki spadochronowych z samolotu oraz pokaz holowania szybowca.

Nieszczęśliwy wypadek ROBOTNIKA.

W dniu wczorajszym uległ nieszczęśliwemu wypadkowi robotnik transportowy Ludwik Lisowski z Sosnowca, zatrudniony w firmie „Wygoda” Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 48.

Lisowski został przygnieciony ciężarem doznającym ciężkich obrażeń wewnętrznych.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Sobota 10 września.

6.15 Kiedy ranne wstają zorze, 6.20 Muzyka, 6.45 Gimnastyka, 7.00 Dziennik poranny, 7.15 Koncert poranny, 8.00 Audycja dla szkół, 8.10 Przełwa, 11.00 Audycja dla szkół śpiewajmy piosenki, 11.25 Muzyka z płyt, 11.57 Hejnał z Krakowa, 12.03 Audycja południowa, 13.00 Pizerwa, 15.15 Teatr Wyobraźni dla dzieci słuch. p. Krakowianka jedna miała chłopca z drewna wg bajki Hanny Januszewskiej, 15.45 Wiadomości gospodarcze, 16.00 Koncert mandolinistów, 16.45 Jak wieś tawiała się w mieście przed 100 laty felieton, wyg. dr M. Smoleński, 17.00 Muzyka taneczna, 18.00 Nasz program, 18.10 Recital fortepianowy 18.45 Wiersze M. Pawlikowskiej — Janoszewskiej recytacje L. Meurerholdowa, 19.00 Koncert rozrywkowy, 19.20 Pogadanka aktualna, 20.00 Audycja dla Polaków za granicą, 20.45 Dziennik wieczorny, 20.55 Pogadanka aktualna, 21.00 Audycja dla wsi, 21.10 Koncert ork. Rozgłośni Poznańskiej, 21.50 Wiadomości sportowe, 22.00 Koncert ork. symf. P. R. z Terenu Wystawy Radiowej w Polskiej YMCA, 23.00 Dziennik wieczorny, 23.05 Warszawa II.

KATOWICE.

Sobota, 10 września.

5.15 Audycja poranna płyty, 6.20 Muzyka z płyt, 11.30 Muzyka z płyt, 13.30 Wiadomości bieżące, 14.00 Muzyka obiadowa, 15.10 Gielda Zbożowa i Towarowa w Katowicach, 17.00 Koncert życzeli 17.50 Wiadomości sportowe, 17.55 Program na jutro, 21.00 Pogadanka aktualna.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela, 11 września.

7.15 Pieśń „Ave Maria” 7.20 Koncert poranny w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej, 8.00 Dziennik poranny, 8.15 Audycja dla wsi, 8.15 Transmisja na bożeństwa z kościoła Ks. Ks. Misjonarzy św. Krzyża w Warszawie Po nabożeństwie ok. godz. 10.30 Muzyka (płyty) 11.45 Dni Mickiewiczowskie w Nowogrodku — reportaż 11.57 Hejnał z Krakowa, 12.03 Percepcja Symfoniczny P. R. pod dyr. Grzegorz Fitecberga, 13.00 W setną rocznicę urodzin Asnyka — aud. literacka 13.30 Po wywczasach — muzyka obiadowa, 15.00 Audycja dla wsi 16.30 Oryginalny Teatr Wyobraźni: „Przygoda” 17.10 Ryszard Strauss: Sonata na wiolonczelę i fortepian 17.40 Tygodnik dźwiękowy 18.10 Pod wieczorek przy mikrofonie, Transmisja z terenu Dorocznej Wystawy Radiowej 20.00 Program na jutro 20.05 Tr. z Lubli na kongresu Młodej Wsi wojew. lubelskiego 20.40 Przegład polityczny 20.50 Dziennik wieczorny 21.00 „Ta — ja” — wesola audycja 21.55 Wiadomości sportowe ze wszystkich Rozgłośni P. R. 22.00 „Rigoletto” — Reportaż operowy 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego 23.05 Warszawa II.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

107)

Dzień małżeństwa był więc ustawa wiary i du Wald, który został zawiadomiony o prawdziwym nazwisku Firiona, a który jak mniemano, nie wiedział o jego majątku, został zanieiony w lekturze do kaplicy. Wyszedł z niej umierający, usiadł na fotelu ślubnym i otrzymał błogosławieństwo kapłańskie w chwili, w której sądzono, że wyzienie ducha. Miał jednak dosyć siły ażeby go zanieiono do mieszkania Firiona i złożono na łożu hymnu (tyl owej epoki), które miało być łożem śmiertelnym. W oczach Natalii wszystko to było narechowane pewny mi oznakami poezji, której oddawała się z dosyć dobrą wiarą, tak, że ojeiec sądził, że należy ją wyprowadzić z pokoju w którym du Wald wkrótce miał dokonać doczesnego życia. Obawiając się zebv zbyt silnego wrażenia na jej umyśle nie wywarła śmierć chociaż pewna i przewidziana. Ale skoro tylko Natalia domyśliła się, w jakim celu ją wyprowadzono zaczęła wydawać fa-

kie krzyki, że uznana za rzecz mniej niebezpieczną pozwolenie powrócenia jej do chorego męża Natalii, skoro jej tylko powrócono swobodę, poważnie udała się do tej fatalnej komnaty, w której, jak oświadczyła, chciała wejść sama i czuwać, sama. Noe nadeszła. Piękna to była scena, która nastąpić miała! Czy pojmujesz ty tę młodą dziewczynę wobec tej pierwszej i świętej miłości, która wznieść się miała ku niebu? Czy wyobrażasz ją sobie kłęczącą obok umierającego, który ją uwielbia i który wydał ostatnie westchnienie, mówiąc Natalii, ja cie kocham! Czujesz jak niekoni i wędzlarający jest widok, jaka boleść tego człowieka obok tej młodej i pięknej kobiety, która do niego należy i która mu osłodzi ostatnie chwile oświadczenia, że jest bogatą, że gdyby mógł żyć życie jego płynęłoby w rozkoszach i bytku? Czy może być co dramatycznego jak podnieść rozkoszne na dzieje wobec umierającego, w miarę tego jak on traci męźność zebv spet-

niczne zostały? Na piekło, którego jestem władcą piękne to było pobożenie w jakim Natalia znaleźć się miała! To mogło wywołać cudowny efekt, skoro powrócą do Paryża; a ta scena była tu, za drzwiami, które ją rozdzielały z panem du Wald. Nienasycona żądza serca kobiecego, ta żądza wydobycia z położenia wszystkiego co się w nim zawiera okropnego i grobowego, pięknęła Natalię; otworzyła drzwi i zamknęła je za sobą Du Wald.

— Du Wald rzył! — zawołał Luizzi.

Szatan spojrział na niego wzrokiem politowania.

— Du Wald — mówił on po chwili — siedział sobie w fotelu, ze szklanką wina Bordeaux w ręce z cygarem w ustach, nucił wesołą piosenkę.

— Jakaż nierozwaga! — zawołała Natalia na widok wina.

— Wyborne, moja kochana — powiedział du Wald, podnosząc się i wyrzucając cygara przez okno — go tobie i ja milionach jest to rzecz najsmaczniejsza jaka kochany teść posiada.

Na ten widok pana du Wald zwiwogo i w doskonałym stanie zdrowia Natalia odskocezyła w tył: pozostała w postawie niewysłowionej osłupienia, kiedy du Wald, biorąc ją zuchwale w pól powiedział:

— Jest to niespodzianka, jaka ci gotowałem kochany mój aniele. Na, no, nie bądź-no skromniejsza. Nie jestem twoim mężem na to, zebv się ze mną

gorzej obchodzono, jak z kochankiem. Nie bądźże dziekiem.

— Ah! — zawołała Natalia — jest to zdrada mojego ojca...

— Zdrada twojego ojca, moja duszko, co przez to rozumiesz? Czy rzeczywiście żądałaś od niego męża nieboszczyka? — zapytał du Wald. Czy i ty należałaś do zmiowy?

— Do jakiej zmiowy?

— Ah! tak — znów zaczął du Wald nawiązując sobie drugą szklankę wina — opowiem ci wszystko, ażebyśmy wiedzieli czego się trzymać w rękach jakie mamy do załatwienia wszystko troje. Naprawdę jegomość ojca twój, który jest człowiekiem więcej zaanym, nie zdecydował się oddać córki swojej takim człowiekowi jak ja bez powodów, które go do tego skłoniły. A wiesz, że pani, kto ja jestem? Rozpusznik, graec, fałszerz.

— Fałszerz! — zawołała Natalia.

— Na drobnostkę, na 2000 gwintów; a twój ojciec będzie tyle dbałym o honor swojego zięcia, że uciszy tę sprawę. Mamy czas — weksel przyjdzie od pana E... dopiero za miesiąc i papa Firion zplaciwszy, zagłuszy wszystkie reklamacje.

— Fałszerz! — powtarzała Natalia której myśl z trudnością utrzymywała się na prostej drodze pod uderzeniem tych dziwnych słów które słyszała.

d e u

Sobowtór wkrał się w prawa męża pięknej wieśniaczki francuskiej

W Marsylii rozegrało się zdarzenie które wywołało w prasie francuskiej liczne echa. Mianowicie do pewnej opuszczonej przez męża od szeregu lat kobiety w Marsylii przybył jakiś oszust, który podał się za jej męża, chcąc korzystać z jej dochodów. Po 3-ich dniach zdemaskowano go jednak i aresztowano.

Wypadek ten przypominał głośną afery, która rozegrała się we Francji przed wojną i była przedmiotem sensacyjnego procesu kryminalnego. Wówczas zjawił się na farmie Jeanette Guerre, urodzivej wieśniaczki w Rieux, porzuconej przez męża przed 15-tu laty jakiś mężczyzna o silnym zaroiście, lecz

UDERZAJĄCO PODOBNY DO JEJ MĘŻA.

Bez słowa powitania rzucił się w objęcia zdumionej wieśniaczki. Dopiero po zwalzeniu widocznego wzruszenia rzekł: „Najdroższa Jeanette, nareszcie wróciłem!”

Czyżby to był jej mąż, Marcin Guerre, który wskutek sprzeczki z rodziną opuścił dom przed 15-tu laty i zaciągnął się do Legii cudzoziemskiej? W każdym razie nie tylko przypominał go do złudzenia. Ale także był doskonale obznajmiony z rozkładem mieszkania, z najdrobniejszymi szczegółami z ich życia, a nawet z zawartością skrzyń na ubranie. Tak np. prosił żonę, aby pociła mu spodnie skórzane, które leżą zapewne w skryzynie w komorze. Któż inny mógłby wiedzieć o takich szczegółach, jeśli nie jej mąż, Marcin.

KTÓREGO UWAŻAŁA ZA JUŻ NIEŻYJĄCEGO?

Wobec tak przekonujących dowodów świeciła cała rodzina powiat „marnotrawnego syna“, zwłaszcza, że przybył wylegitymował się dokumentami Marcina Guerre. Nie podejrzewano nawet, że w prawa męża i właściciela farmy

WKRAŁ SIĘ PODSTĘPNIE OSZUST.

Był nim niej. Arnold du Tilb który wraz z autentycznym Marcinem Guerre wyruszył ze stron czystych do Afryki. Spędził z nim tam 15 lat i

znał dokładnie wspólną przeszłość małżonków, nauczył się jego nawet sposobu chodzenia i mowy. Gdy Marcin Guerre stracił nogę wskutek niebezpiecznego wypadku, pozabawił du Tilb chorego przyjaciela lekumantów i wrócił do Francji.

Co nim powodował? Oto stał się oszustem z przyczyn — jak twierdził później — bardzo romantycznych. Bawiąc przed 15-tu laty w gościnie u Marcina Guerre, ujrzawszy jego piękną żonę Jeanette i

ZAKOCHAŁ SIĘ W NIEJ BEZ PAMIĘCI.

On to namówił przyjaciela do ucieczki z domu, chcąc w ten sposób utorować sobie drogę do Jeanetty, o której nie mógł zapomnieć.

Po powrocie korzystał w roli jej męża z udanego podstępu i sądził, że pozostanie Marcinem Guerre do śmierci.

PRZYPADKEM CHCIAŁ JEDNAK INACZEJ.

Do wioski powrócił jakiś kupiec, który bawił w Afryce i widział autentycznego Marcina Guerre. Opowiadał, że

zbiegły Guerre jest kaleką, żyje w nędzy i nie śmie powrócić do domu. Informacja ta wywołała pierwsze odruchy nieufności w stosunku do przybysza.

W tajemnicy przed nim postarali się bracia Marcina Guerre, żyjący również w Rieux, o powrót brata. Tymczasem wszczęli przeciw intruzowi

PROCES O OSZUSTWO.

Mniemany Marcin Guerre bronił się zrezygnując przed sądem i kto wie, czy nie wyszedłby obronną ręką z opresji, gdyby nie dwie okoliczności: — Orzeczenie szewca, który stwierdził jako świadek, że Marcin Guerre miał znaczną większą nogę i pojawienie się autentycznego męża Jeanette na sali sądowej.

Tak więc proces przybrał dla oszusta obrót nieoczekiwany. Gdy autentyczny Marcin Guerre zjawił się w sądzie,

ŻONA ZEMDLAŁA.

Arnold du Tilb został, według ówczesnych ustaw karnych, skazany za oszustwo na karę śmierci przez powieszienie.

Zuchwały napad rabunkowy Okradli i pobili przechodnia

Na ulicy Okrzei w Sosnowcu dokonano w nocy zuchwałego napadu rabunkowego. Dwuch podejrzanych osobników zatrzymało wracającego do domu Remana Kota (Sosnowiec, Wapienna 10) i po steroryzowaniu go,

zabrali mu zegarek, wieczne pióro oraz szereg drobniaków.

Kot nie przeciwstawiał się rabunkowi, mimo tego napastnicy w dodatku pobili go.

W zarządzonej pościgu za złoczyńcami, ujęto tylko jednego ze sprawców na parciu Zenona Szarego, nie posiadającego stałego miejsca zamieszkania, który stanął wczoraj przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu.

Sąd wymierzył mu rok więzienia z pozbawieniem praw.

W Wolbromiu i Sławkowie powstaną ogródki działkowe dla bezrobotnych

W najbliższym czasie zostaną rozpoczęte roboty niwelacyjne i przygoto-

wane pod ogródki działkowe dla bezrobotnych w Wolbromiu i Sławkowie, oraz ogródki dla dzieci, jakie powstaną w tych miejscowościach dzięki pomocy powiatowego komitetu Fund. Pracy w Olkuszu.

Powstanie ogródków będzie do brodziejstwem zwłaszcza dla bezrobotnych z Wolbromia i całej ludności, ma to bowiem o wyjątkowo gęstym zaludnieniu i większym pod względem mieszkańców od Olkusza, niema ani ogrodu, parku i zieleni. Mieszkańcy duszą się w ciasnocie, zaduchu i nieskanalizowanym miasteczku. Rzecz oczywista, że w takich warunkach rozwój działalności tamtejszej jest zahamowany i wysoce niezdrowy.

Sądzić należy, że w zrealizowaniu powstania ogródków dla stosunkowo dużej ilości bezrobotnych, bo wynoszącej około 600 osób, i ogródka dla dzieci przyczyni się zarząd miejski Wolbromia, aby zaraz z wiosną przyszłego roku ogródki mogły być oddane do użytku.

Onegdaj bawił w Olkuszu i Bolesławiu delegat wojewódzki ogródków działkowych (przy wojew. urzędzie Fund. Pracy) z Kielc, który przeprawił lustrację ogródków działkowych w tych miejscowościach. Zarówno w Olkuszu, jak w Bolesławiu dobrano nowe tereny pod ogródki działkowe.

Przepowiednie astrologiczne

DLA URODZONYCH 10 WRZESNIA

10 września urodzeni obdarzeni są upepocieniem rozumiały i odwagą, zmądrzy mają praktyczny i nieustępliwy cechuje ich pewność siebie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i oryginalności, mają zamiłowanie do głębszych nauk niedostępnych dla każdego, niczym wykorzystują pomysły i idee drugich. Życie ich w ogóle będzie układać się pomysłnie i pożytecznie, a każda okazja umiejętnie wykorzystają i zabezpieczą sobie swoją przyszłość.

Korzystajcie z okazji

Zgłaszającym się jasnowidz Wacław Pyffello i jego Medium wybierze bezpłatnie szczęśliwy numer losu do I-iej klasy 49-iej Loterii Państwowej. Tysiące osób już otrzymało większe wygrane dzięki Medium W. Pyffello. Wygrana zł. 100,000 padła na numer 82112 wybrany przez Medium jasnowidza Pyffello i wiele innych większych wygranych w kolekturze p. Rutkowskiego w Piasecznie k/Warszawy. Dla wybrania szczęśliwego numeru losu nadesłać imię, rok, datę urodzenia i czytelny adres. Uwaga! Za wybranie szczęśliwego numeru losu wynagrodzenia proszę nie przysyłać. Adresować: Jasnowidz WACŁAW PYFFELLO, Warszawa, ul. Bednarska 17, 1815.

W Olkuszu

(a) LIKWIDACJA KATOLICKICH PLACÓWEK. Z powodu nieprzejawiania działalności oświatowej władze zlikwidowały na terenie pow. olkuskiego oddziały katolickiego Stow. Młodz. Męskiej w następujących miejscowościach: Bolesławiu, Jangrocie, Woli Kalinowskiej, Jerzmanowicach, Małszykach oraz oddziały żeńskie w Brzezcinach Małszyckich, Jangrocie i Dłużcu.

(b) OTWARCIE NOWEJ ŚWIEŁICY. Dzisiaj odbędzie się otwarcie nowej świetlicy strażackiej straży poz. cementowni „Wiek w Ogrodziecu, połączone z zabawą taneczną.

Samobójstwo czy zbrodnia? TRUP DEFRAUDANTA W LESIE

W lesie majątku Uszczyn, w pow. piotrkowskim, w czasie zbierania grzybów, natrafiono na zwłoki mężczyzny w zakrzepłej krwi. Dochodzenie ustaliło, że śmierć nastąpiła wskutek postrzału w skroń i serce. Przy zwłokach znaleziono kartkę z napisem: „Jestem Ignacy Fastusiak, poszukiwany przez policję łódzką, popełniłem samobójstwo”.

W maju b. r. Fastusiak sprzeniewierzył w jednej z firm łódzkich 1.000 zł., a następnie wyjechał do Lublina, gdzie również dopuścił się nadużyć. Samobójstwo to jednak wygląda o tyle podejrzanie, że przy zwłokach nie znaleziono rewolweru. Prócz tego nęsuwa się wątpliwość, czy Fastusiak, strzelając sobie w skroń, mógł jeszcze drugi strzał skierować w serce.

Sekcja zwłok wyjaśni niewątpliwie tę sprawę. O ile zostanie ustalone, że każdy strzał był śmiertelny, wówczas należałoby raczej sądzić, że ma się do czynienia ze zbrodnią, kartkę zaś podrzucono tylko dla zatajenia śladów.

Militaryzacja portu W MARSYLII

Odmowa portowych robotników w Marsylii przyjęcia propozycji, wysuniętych przez pracodawców w porozumieniu z ministrem pracy, spowodowała rząd francuski do przedsięwzięcia energicznych kroków.

Wczorajszy „Journal Officiel“ publikuje rozporządzenie, na zasadzie którego port w Marsylii zostaje zamknięty i oddany pod kontrolę władz wojskowych. Zarządzenie to wchodzi w życie natychmiast.

Ciągnięcie pożyczki inwestycyjnej

W trzecim dniu losowania 3-procentowej Pożyczki Inwestycyjnej padły następujące numery.

(Pierwsza liczba oznacza numer serii, druga numer odigacji).

Zł. 500. 64-87, 56-58, 43-32, 82-32, 162-32, 177-38, 233-15, 241-14, 268-38, 547-41, 563-37, 591-32, 733-16, 899-32, 927-44, 977-14, 1056-32, 1052-4, 1075-14, 1209-44, 1298-4, 1335-32, 1351-4, 1356-37, 1412-32, 1467-32, 1523-37, 1557-14, 1555-67, 1813-38, 1834-14, 1919-38, 2041-4, 2190-44, 2327-41, 2343-58, 2372-16, 3372-16, 2394-19, 2497-37, 2712-37, 2763-44, 2793-32, 2797-32, 2867-32, 2922-14, 2949-32, 2974-4, 2938-38, 3635-16, 3372-44, 3397-16, 3389-33, 3397-14, 3423-32, 3426-32, 3457-32, 3619-32, 3737-44, 3765-4, 3866-32, 3869-16, 3985-16, 4076-15, 4114-14, 4136-44, 4265-37, 4280-37, 4317-15, 4347-32, 4423-15, 4613-32, 4627-32, 4628-41, 3715-15, 4745-14, 4857-14, 5012-44, 5031-38, 5079, 5189-41, 5185-4, 5208-4, 5339-32, 5356-44, 5452-32, 5423-4, 5402-32, 5410-15, 5488-44, 5547-15, 5673-4, 5714-37, 5753-4, 5924-16, 5937-52, 5378-41, 6027-42, 6037-32, 6082-32, 6141-32, 6137-32, 6174-44, 6387-32, 6452-27, 6446-32, 6450-38, 6463-15, 6783-41, 6888-41, 6827-38, 6837-14, 6842-14, 6910-41, 6958-15, 6972-32, 7013-32, 7020-14, 7019-41, 7082-41, 7213-15, 7254-32, 7273-15, 7341-16, 7560-41, 7506-32, 7564-44, 7583-37, 7707-32, 7711-14, 7748-41, 8030-38, 8036-16, 8082-15, 8148-44, 8215-15, 8232-32, 8255-4, 8348-37, 8506-15, 8512-15, 8573-44, 8624-32, 8717-41, 8728-48, 8761-16, 8871-4, 8898-14, 8916-4, 8989-16, 9635-32, 9646-4, 9117-15, 9126-32, 9229-16, 9261-4, 9509-44, 9565-16, 9440-14

9611-44, 9656-32, 9678-32, 8686, 9737-4, 9796-14, 9784-4, 9885-44, 4414-38, 10070, 10097-37, 10155-4, 10173-16, 10266-15, 10300-44, 10346-58, 10312, 401, 10372-32, 10400, -42, 10418-32, 10523-37, 10591-15, 10621-32, 10753-32, 10747-14, 10745-32, 11063-38, 11069-32, 11103-37, 1146-4, 11217-31, 11272, -16, 11360-58, 11322-15, 11414-14, 11412-15, 11455-32, 11439-32, 11626-4, 11633-47, 11664, -52, 11735-16, 11776-32, 11852-38, 11881-4, 11911-41, 11995-32, 12087-37, 12017-32, 12324, -41, 12344-32, 12372-38, 12595-32, 12656-32, 12776-4, 12989-32, 13068-4, 13127-14, 15167, -16, 13239-38, 13252-32, 13286-14, 13351-32, 13939-16, 13948-1, 13921-32, 14082-44, 14095, -32, 14161-15, 14171-32, 14270-38, 14376-16, 14377-32, 14403-41, 14465-32, 14490-15, 14639, -41, 14680-15, 14718-16, 14890-16, 14936-32, 14981-16, 15038-15, 15132-15, 15201-32, 15295, -16, 15410-32, 15416-44, 15527-15, 15571-32, 15739-37, 15770-32, 15839-16, 16008-32, 16182, -38, 16296-32, 16285-14, 16344-14, 16351-32, 16326-16, 16539-41, 16628-32, 16622-4, 16648, -4, 16637-41, 16685-37, 16722-32, 6737-32, 16743-44, 16732-22, 16821-16, 16824-16, 16870-44, 16894-16, 17048-41, 17056-14, 17120, -4, 17122-14, 17169-14, 17166-32, 17145-16, 17128-32, 17131-41, 17244-33, 17277-15, 17431, -15, 17475, 17564-37, 17539-47, 17665-32, 17935-34, 18052-16, 18260-41, 18421-44, 18474, -44, 18518-14, 18598-32, 18726-44, 18755-4, 18729-37, 18850-38, 18894-4, 18934-16, 19013, -37, 19023-4, 19449-32, 19037-37, 19073-32, 19145-4, 19153-41, 19438-41, 19412-32, 19445, -32, 19645-32, 19632-45, 19707-41, 19758-32, 19786-15, 19961-32, 20012-38, 20219-37, 20658, -44, 20671-32, 20783-37, 20902-38, 20904-4

SPORT

Gracze i działacze w Zagłębiu odznaczeni przez PZPN

Jak to we wczorajszym numerze podawaliśmy PZPN odznaczył szereg graczy i działaczy sportowych w Zagłębiu za zasługi położone dla dobra sportu.

Odnaczeni zostali następujący gracze brązową odznaką II klasy: Lewandowski (Brynica), Dyrda (CKS), Komowka (Korona, Radomsko), Janik, Janisiewicz, Kaczmarek, Malasiewicz i Siwek (Turyści), Ślimak (Warta), Ney, Olesiński, Organista i Sobieraj (Zagłębianka).

Brązową odznaką III klasy: Mydlowiecki, Jeżowski i Zarzycki (CKS), Kohn Kopeć i Krysiński (Brynica), Pekański Weislo i Weiski (Zagłębie).

Działacze sportowi: Horzelski Feliks, Głód, Lewandowski, Mosur, Nawrocki,

Sosnowiecka Makkabi W ŚLĄSKIEJ KLASIE A.

Na posiedzeniu zarządu śląskiego OZB rozpatrzony został protest sosnowieckiej Makkabi w sprawie wyeliminowania tej drużyny z drużynowych mistrzostw okręgowych Śląska.

Zarząd OZB uwzględnił protest sosnowieckiej Makkabi, przydzielając ich do klasy A. W związku z tą decyzją wydział sportowy ŚL. OZB. zwołał zebranie wydziału na wtorek dnia 13 bm., na którym to zebraniu nastąpi dołosowanie Makkabi do drużynowych mistrzostw bokserskich Śląska w klasie A.

Milowice — Dietel MECZ PIŁKARSKI.

Dziś o godz. 16 na boisku PW. i WF. w Sosnowcu odbędzie się mecz koleżeńcki pracowników huty Milowice i Dietel. Początek z meczu przeznaczony jest na LOPP. i LMK.

O mistrzostwo klasy B ZAGŁĘBIA.

Jutro na stadionie Unii w Sosnowcu odbędzie się mecz piłkarski o mistrzostwo klasy B Sarmaeja II — Śmigły. — Początek o godz. 16. Przedmecz o godz. 14 Unia — CKS. (juniorzy).

Mecz tenisowy NA „KATARZYNIĘ”.

Na kortach tenisowych huty „Katarzyna” odbędzie się dziś i jutro tenisowy mecz rewanżowy Huta Katarzyna — Elekrownia. Wejście bezpłatne. Dziś początek o 15-ej, jutro o 9 rano.

Zebranie kierowniczek W KOMENDZIE PW. i WF. W SOSNOWCU.

Dziś o godz. 8.30 wieczorem w miejskiej komendzie PW. i WF. w Sosnowcu Aleksja Mireckiego odbędzie się zebranie kierowniczek organizacji żeńskich, celem uzgodnienia pracy wychowania fizycznego w organizacjach żeńskich na rok 1938-39.

Zawody motocyklowe W ZAGŁĘBIU.

Przypominamy, że zapowiedziane przez nas zawody motocyklowe pod hasłem „Panuj zawsze nad maszyną”. Odbędą się jutro o godz. 14 na szosie Będzin—Siewierz tuż za Sarnowem.

Zgłoszenia będą przyjmowane na starcie do godz. 13. Zbiórka członków Klubu Motocyklowego oraz niezrzeszonych motocyklistów przed lokalem klubowym w Sosnowcu, ul. Orla 5 o godz. 12.30, odjazd zaś na zawody nastąpi o godz. 12.45.

Zwycięstwo Sosnowca W SIATKÓWCE I KOSZYKÓWCE.

Wczoraj na boisku PW. i WF. odbyło się spotkanie międzymiastowe reprezentacji Dąbrowy i Sosnowca w grach sportowych w siatkówce i koszykówce. W siatkówce wygrał Sosnowiec 2:1 (10:15 15:12), a w koszykówce 41:29.

Szkoc, Tajchman, Segno, Polak, Nieszporrek, Kocot, Lata, inż. Kurpienko, Michał, Gudowski, Rajezyk, Szewczyński, Feige, Andrzejewski, Baldys, Hajkiewicz, Kapusiak, Konecki, Kościuch, Eugeiking, Iskra, Ziemiński, Wierzgala i Kubiczek

KINO „ZAGŁĘBIE”

Najpiękniejsza operetka filmowa

GASPARONE

Zachwycające piosenki. Symfonia tańca
Romantyczna opowieść o legendarnym rozbójniku.

W roli gł.: MARŁKA RÖKK, LEO SŁEZAK, J. HEESTERS.

Początek 17.30, w niedzielę 15.30

Ceny od 25 gr.

Kino „PATRIA”

DZIŚ Potężny, z niesłychanym rozmachem zrealizowany dramat miłosny na tle ostatniej rewolucji w Irlandii p. t.

«Wielki dzień»

W rol. gł. BARBARA STANWYCK i PRESTOR FOESTER

Nadprogram „PRAWO KOBIETY”

ANONS: Wkrótce „CZARDASZ” z Szeke Szakall

KINO „EDEN”

Dziś premiera
GENE RAYMOND i OLYMPIA
BRADNA w filmie

RAPSODIA

Niezwykle sensacyjny temat. Najwspanialsze melodie wielkich kompozytorów: Chopina, Liszta, Griega i inn.

Początek i seansu o godz. 17.30,
w niedzielę o godz. 15.30.

Otwarcie nowego rejonu lekarza domowego w Sosnowcu-Pogoń

Dyrekcja Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu pęłaje do wiadomości, że z dniem 15 września 1938 r. zostanie uruchomiony w Obwodzie Leczniczym „Sosnowiec” nowy rejon lekarza domowego XXI pod nazwą „Błoki”.

Przyjęcia chorych będą się odbywać codziennie od godz. 9 do 11ej i od 17.30 do 19. przy ul. Lwowskiej 3, blok VI. m. 57.

Ordynacje obejmie p. Dr. MAC KOWSKI JÓZEF.

DYREKCJA
UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ
W SOSNOWCU.

WYDZIAŁ POWIATOWY W BĘDZINIE

zawiadamia, że z dniem 12-go września 1938 r.

ZAMYKA SIĘ RUCH DLA POJAZDÓW MECHANICZNYCH

na odcinku od km. 36.100 do km. 36.400 drogi wojewódzkiej Nr. 8W (Pilica — Łosień — Dąbrowa) w Gołogou, a ruch ten kieruje się przez Strzemieszyce, Kazdębice, Łosień i dalej do Pilicy lub Żąbkowice.

Obwieszczenie o zamknięciu drogi wywieszono na tablicach urzędowych Samorządów powiatu będzińskiego.

Zawiadamiamy P. T. Odbiorców, że w czasie **przerwy** obiadowej od 12—14 g. sklep nasz biletów tramwajowych **nie sprzedaje**.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chorób wenerycznych i skórnych „POMOC”

SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 31

Czynna 11—1 i 5—8 pp., w święta 11—1

Teł. 61 409

Firma „RADIOANTENA”

SOSNOWIEC, Małachowskiego 2
tel. 62046 (obok Orbisu).

Zawiadamia Sz. Klientele, że z dniem 6.IX br. sklep nasz został przeniesiony z ul. Małachowskiej 10. Szkoła przyjmuje już zapisy uczniów.

Nauka rozpocznie się dnia 15 września. Studia odbywać się będą przez 10 miesięcy w roku szkolnym w godzinach 8—13 i 15—19 z wszystkich przedmiotów muzycznych. Wykładowcami będą zaszczytnie znani pedagogowie zatwierdzeni przez Ministerstwo W. R. i O. P. Uczniom przysługują 75 proc. zniżki koleżowe. Bliższych informacji udziela kancelaria szkoły w godzinach 10—13 i 15—18.

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

SZKOŁA MUZYCZNA Dyr. Stefana Słazaka w Sosnowcu. Pan Minister W. R. i O. P. zatwierdził nowopowstałą w Sosnowcu Szkołę Muzyczną. Siedziba nowej szkoły umieszczona została w gmachu Domu Społecznego przy ul. Żytniej 10. Szkoła przyjmuje już zapisy uczniów. Nauka rozpocznie się dnia 15 września. Studia odbywać się będą przez 10 miesięcy w roku szkolnym w godzinach 8—13 i 15—19 z wszystkich przedmiotów muzycznych. Wykładowcami będą zaszczytnie znani pedagogowie zatwierdzeni przez Ministerstwo W. R. i O. P. Uczniom przysługują 75 proc. zniżki koleżowe. Bliższych informacji udziela kancelaria szkoły w godzinach 10—13 i 15—18.

POSADY I PRACE

POTRZEBNI tokarze. Pajak Dąbrowa, Piłsudskiego 13.

POTRZEBNA pomoc w nauce (korepetycje) języka francuskiego i łacińskiego dla uczennicy 4 klasy gimnazjum. Zgłoszenia do administracji pod „Korepetycja”.

POSZUKIWANI na wyjazdy 3 razy tygodniowo ratynowani kwalifik. energiczni nauczyciele jęz. niemieckiego i angielskiego. Godziny popołudniowe. Zgłoszenia osobiste w administracji dn. 10 września godz. 11.

KUPNO I SPRZEDAŻ

POMNIKI

Grobowe, figury z kamienia marmuru i granitu (groby murowane) oraz wszelkie roboty kamiarskie, schody, posadzki, słupy i rury H. Focntman, Dąbrowa Górna, Kr. Jadwigi 46 tel. 65-236. Robota gwarantowana, warunki płatności do 2-eh lat.

POMNIKI

i rzeźby artystyczne, słupy żelbetowe oraz kompletne parkany i inne wyroby betonowe poleca tanio „WIKTORIA” Dąbrowa ul. Narutowicza 41. Skrz. pocztowa 93. Telefon 68 436.

ZGUBIONE DOKUMENTY

UNIEWAŻNIAM legitymację szkolną nr 264 na rok 1937 wydaną przez Prywatne Gimnazjum Wł. Repluńskiej w Będzinie, Jadwiga Mirek.

ROZNE

GARAŻOWANIE samochodów, konserwacja, remonty przyjmuje „Autoruch” Sosnowiec, 1 Maja 23, telef. 61336.

PRZYBLAKAŁ się wyżej odebrać można za zwrotem kosztów. Sosnowiec, Targowa 20.

DOBRY ŻART.

W PRALNI.

Mała Zosia była z matką u pralki w pralni. Po pokoju kręcił się pięcioletni synek pralki, chady, jak nitka.

— Mamo — powiada Zosia w powrociej drodze, — tego malego matka przeciągnęła pewnie przez wyżymaczkę?

ARYMETYKA.

U Lourse’a siedzi kilka starszych już aktorek i majmaje się olizczaniem lat swoich koleżanek

— Ona jest dwa razy starsza ode mnie — mówi któraś. — Kiedy ja miałam lat siedem, to ona miała czternaście.